Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (**BUW**) – biblioteka utworzona przy Uniwersytecie Warszawskim w 1816[1].

Obecna siedziba BUW znajduje się przy ul. Dobrej 56/66. Liczba czytelników BUW w 2017 roku wynosiła 164 540[2].

Spis treści

Historia
Budynek
Zbiory
Ogród
Przypisy
Linki zewnętrzne

Historia

Do czasu wybudowania nowego gmachu Biblioteka mieściła się w budynku znajdującym się w kampusie centralnym UW przy Krakowskim Przedmieściu 26/28. Mniejsze oddziały mieściły się m.in. w pałacu Tyszkiewiczów-Potockich (dyrekcja, część zbiorów specjalnych), w budynku św. Rocha na tzw. Małym Dziedzińcu (Czytelnia Czasopism), w pałacu Zamoyskich na Nowym Świecie (Wypożyczalnia Księgozbioru Dydaktycznego) oraz w budynku na ul. Żwirki i Wigury (Oddział Zbiorów Muzycznych).

Od 15 grudnia 1999 roku cała biblioteka mieści się w jednym gmachu na rogu ulic Dobrej i Lipowej wzniesionym według projektu Marka Budzyńskiego i Zbigniewa Badowskiego[3].

Budynek

Budynek o kubaturze 260 tys. m³ zajmuje powierzchnię 64 tys. m². Na dachu znajduje się ogólnodostępny ogród barwny. Koszt realizacji wyniósł 80 mln USD[4]. W pobliżu znajduje się Centrum Nauki Kopernik, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego i Kolegium Artes Liberales.

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie

Gmach Biblioteki Uniwersyteckiej od strony ul. Dobrej, widoczny pomalowany na różowo tzw. ruszt ze starego gmachu BUW

Państwo	Polska
Miejscowość	Warszawa
Adres	ul. Dobra 56/66 00-312 Warszawa
Dyrektor	Anna Wołodko
Data założenia	1816
Siglum	WA U
Wielkość zbiorów	6 mln

Położenie na mapie Warszawy

Położenie na mapie Polski

Na zbiory biblioteczne przeznaczono 40 tysięcy m², z możliwością rozszerzenia o następne 10 tysięcy m². Gmach Biblioteki może pomieścić 5 milionów woluminów zbiorów. Oprócz części bibliotecznej znajduje się tam również część usługowa.

Przed budynkiem, od strony ulicy Dobrej, znajduje się tzw. *fasada kulturalna* (w odróżnieniu od pozostałych fasad *ekologicznych*). Ma ona „*mówić o związkach z przeszłością, z różnorodnością cywilizacji, z grecko-rzymskim i judeo-chrześcijańskim źródłem polskiej kultury*”[5]. 6 wejść z tej strony rozdziela 8 tablic symbolizujących strony ksiąg[6]. Znajdują się na nich kolejno (od lewej):

- fragment Etiudy b-moll op. 4 nr 3 Karola Szymanowskiego w notacji muzycznej,
- tablica z notacją matematyczną, zawierająca: wzór i wykres funkcji jednej zmiennej opisujący normalny rozkład prawdopodobieństwa (Dzwon Gaussa), rozwinięcie dziesiętne liczby π, ciąg dokładny grup homologii dla pary przestrzeni topologicznych, fragment struktury chemicznej łańcucha nukleotydowego kwasu nukleinowego, program komputerowy w języku Pascal opisujący Problem Collatza oraz Równania Maxwella opisujące zjawiska elektryczne, magnetyczne i związki między nimi.
- Tekst sanskrycki, zawierający fragmenty Rygwedy (3.62.10), Upaniszady Mundaka (1.1.4-6) oraz Bhagawadgity (13.7-11).
- Tekst hebrajski, zawierający fragment starotestamentowej Księgi Ezechiela (Ez 3, 1-3[7]).
- Tekst arabski, zawierający fragment *Księgi zwierząt* Al-Dżahiza.
- Tekst grecki, zawierający fragment dialogu *Fajdros* autorstwa Platona (274e7-275a6)
- Tekst staroruski, zawierający fragment *Powieści minionych lat* z początków XII wieku.
- Tekst staropolski, zawierający fragment *Wykładu cnoty* autorstwa Jana Kochanowskiego.

Położenie na mapie województwa mazowieckiego

52°14′32,597″N 21°01′27,736″E (https://tools.wmflabs.org/geohack/geohack.php?language=pl&pagename=Biblioteka_Uniwersytecka_w_Warszawie&params=52.242388_N_21.024371_E)

Strona internetowa (http://www.buw.uw.edu.pl)

W 2004 przed wejściem ustawiono tzw. ruszt[6]. Jest to jedyna w Polsce[6] zachowana XIX-wieczna żeliwna konstrukcja regału bibliotecznego, pochodząca z magazynu dawnej siedziby BUW przy ul. Krakowskie Przedmieście[8]. Jest on symbolicznym łącznikiem między przeszłością a współczesnością[6].

Dawna siedziba BUW w kampusie centralnym Uniwersytetu przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

Nad głównym wejściem do biblioteki wiodącym z krytego pasażu umieszczono symbol BUW – otwartą księga z patynowanego brązu z napisem *Hinc omnia* (łac. stąd wszystko)[6]. Dalej, na szczycie schodów prowadzących do holu katalogowego na poziomie 1, na czterech wysokich kolumnach umieszczono pomniki wybitnych filozofów polskich szkoły lwowsko-warszawskiej: Kazimierza Twardowskiego, Jana Łukasiewicza, Alfreda Tarskiego i Stanisława Leśniewskiego[6]. Inskrypcje na kolumnach zawierają

fragmenty tekstów z ich prac[6]. Autorem rzeźb jest Adam Myjak[6].

Hall główny – na wprost widać główne wejście i *kolumnadę filozofów*

Zbiory

W czasie II wojny światowej BUW utraciła 14% swoich zbiorów (130 tys. ze 927,8 tys. jednostek)[9].

W 2017 w BUW oraz 41 bibliotekach wydziałowych UW znajdowało się 6 007 621 pozycji[2].

Od 21 grudnia 2007 roku działa elektroniczna biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, zwana w skrócie e-bUW. Jest ona 17 biblioteką dLibrową.

Biblioteka ma prawo do otrzymywania egzemplarza obowiązkowego.

BUW był prekursorem swobodnego dostępu do zasobów bibliotecznych w Polsce

Ogród

Ogród na dachu Biblioteki, zaprojektowany przez architekt krajobrazu Irenę Bajerską, został otwarty 12 czerwca 2002 r. Jest jednym z największych ogrodów dachowych w Europie. Rozciąga się na powierzchni ponad 1 ha, roślinność zajmuje w nim 5111 m^2[10].

Ogród składa się z dwóch części: górnej (o powierzchni 2000 m^2) i dolnej (o powierzchni 15 000 m^2), połączonych strumieniem z kaskadowo spływającą wodą[10].

Bezpośrednio przy budynku znajdują się kwitnące krzewy okrywowe (m.in. tawulec pogięty „Crispa”), oraz pnącza. W dolnym ogrodzie znajdują się kaskada i zarybiony staw, nad którym mieszkają kaczki. Posadzono tu drzewa, krzewy i byliny utrzymane w tonacji niebiesko-białoróżowej. Dolny ogród zdobią także granitowe rzeźby Ryszarda Stryjeckiego – cykl „Szkic sytuacyjny” nawiązuje do motywów kosmologicznych[10].

Fragment ogrodu BUW

W górnym ogrodzie rośliny są posadzone na 30-centymetrowej warstwie ziemi usypanej na dachu Biblioteki. Górny ogród podzielono na kilka części, różniących się formą, kolorem i zapachem:

- **ogród złoty** w części północnej skomponowany jest z żółto i pomarańczowo kwitnących krzewów (m.in. forsycja „Maluch”, pięciornik krzewiasty „Goldfinger” i „Goldteppich”, tawuła japońska „Goldmound”) i pnączy (powojnik tangucki); tło stanowią płożące odmiany jałowca pospolitego („Green Carpet”) i berberysu Thunberga („Green Carpet”) oraz niewysokie drzewka karagany syberyjskiej w odmianie „Pendula”,
- **ogród srebrny** (od wschodu) obsadzony jest srebrzystolistnymi wierzbami (szwajcarską, całolistną „Hakura Nishiki”, żyłkowaną oraz purpurową „Pendula” i „Gracilis”), biało kwitnącym pięciornikiem krzewiastym „Abbotswood”, a także kosodrzewiną, tawułą norweską „Grefsheind”, płożącą irga Dammera i jałowcem Pfitzera „Mint Julep”. Podstawą kompozycji są

ozdobne trawy (kostrzewa walezyjska „Glauca” i ametystowa, strzęplica sina i drżączka średnia),

- **ogród karminowy** (od południa) składa się z różowo i czerwono kwitnących krzewów: czerwonolistnego berberysu Thunberga „Atropurpurea Nana” i krzewuszki cudownej „Foliis Purpureis”, lilaka Meyera, powojnika alpejskiego „Francis Rivis”, irgi Dammera „Skogholm” i róż „Rugodita”. Uzupełnienie stanowią byliny – rozchodnikowiec okazały i macierzanka piaskowa. Kompozycja jest obramowana niskimi jabłoniami Sargenta, płożącym jałowcem Pfitzera „Mint Julep” i irgą Dammera,
- **ogród zielony** znajduje się nad „rogalem komercji”, od strony ulicy Dobrej. Jego ozdobami są zawciąg nadmorski, pięciornik krzewiasty „Abbotswood” i irga Dammera „Major”.

Uzupełnieniem jest **ogród wejściowy** – pochylnia prowadząca na dach Biblioteki, obsadzona bluszczem i barwinkiem. Kończy go wznosząca się nad „świetlikiem” altana-antena, opleciona rdestówką Auberta. Wszystkie ogrody połączone są kładkami, ścieżkami, mostkami i pergolami, na których rośnie winorośl japońska, hortensja pnąca, powojnik tangucki i winobluszcz pięciolistkowy. Z mostków i tarasu widokowego można podziwiać panoramę Warszawy, Most Świętokrzyski i Wisłę. Odwiedzający ogrody mogą też przez specjalne okna lub szklany dach zajrzeć z góry do wnętrza Biblioteki[10].

Przypisy

1. Historia BUS (https://www.buw.uw.edu.pl/o-nas/historia/). W: *Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie* [on-line]. buw.edu.pl. [dostęp 2019-08-17].
2. Sprawozdanie Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z działalności uczelni w 2017 roku, Warszawa 2018 http://web.archive.org/web/20180703133522/https://www.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2018/06/sprawozdanie-roczne-rektora-uw-2017.pdf
3. Marta Leśniakowska: *Architektura w Warszawie 1989-2001*. Warszawa: Arkada Pracownia Historii Sztuki, 2002, s. 66. ISBN 83-908950-5-6.
4. BIBLIOTEKA UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO (http://web.archive.org/web/20080610062952/http://www.bbk.v-net.pl:80/obiekty/buw.html)
5. Słowa architekta Marka Budzyńskiego na spotkaniu z papieżem Janem Pawełem II w budynku BUW, 11 czerwca 1999 r.
6. Budynek i ogród (https://www.buw.uw.edu.pl/o-nas/budynek-i-ogrod/). W: *Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie* [on-line]. buw.edu.pl. [dostęp 2019-08-17].
7. Ulotka informacyjna BUW *Hinc Omnia – symbolika gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie* podaje przekład księgi Ezechiela (http://biblia.deon.pl/rozdzial.php?id=707) według Biblii Tysiąclecia.
8. Małgorzata Omilanowska, Katarzyna Uchowicz: *POW. Ilustrowany atlas architektury Powiśla*. Warszawa: Fundacja Centrum Architektury, 2017, s. 29. ISBN 978-83-943750-8-9.
9. Piotr Majewski: *Wojna i kultura. Instytucje kultury polskiej w okupacyjnych realiach Generalnego Gubernatorstwa 1939–1945*. Warszawa: Wydawnictwo TRI, 2005, s. 271. ISBN 83-7436-003-8.
10. Ogród BUW (http://www.buw.uw.edu.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=286&Itemid=91). www.buw.edu.pl. [dostęp 9 sierpnia 2010].

Linki zewnętrzne

- Strona BUW (http://www.buw.uw.edu.pl/)
- e-biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego (http://ebuw.uw.edu.pl/dlibra)
- Mapa interaktywna BUW (http://buw.uw.edu.pl/mapa/)

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Biblioteka_Uniwersytecka_w_Warszawie&oldid=59745449”

Tę stronę ostatnio edytowano 11 maj 2020, 00:15. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).